

Įžangos žodis

Kalbant apie tapatumą, iškyla tautiniai, rasiniai, religiniai, profesiniai žmogaus aspektai. Tapatumas neatsiejamas nuo žmogaus aplinkos, kurioje jis formuojasi, nuo jo veiklos, nuo praeities vertinimo ir keliamų tikslų. Tapatumas – raida: individas formuojasi veikiamas savo aplinkos, su kuria jis susitapatina. Aplinka auga drauge su individu, kuris supranta save kaip tokį tik sąveikaudamas su kitais individais. Taigi Kitas iškyla kaip identiteto veiksnys, skatinantis vis iš naujo kurti savo tapatumą ir jo aplinką – gyvenamąjį pasaulį.

Šiame numeryje, skirtame įvairioms tapatumo dimensijoms, tęsiama ankstesnio filosofinio numerio tema (*Atmintis, istorija, vaizduotė*): tapatumo raida reikalauja tiek atminties darbo, tiek ateities vaizdijimo. Kartu tai – savo bendruomenės istorijos supratimas ir permąstymas, turint prieš akis jos siekius. Tapatumo tema neišvengiamai iškyla šiuolaikiniame margame pasaulyje, kuriame reiškiasi globalaus suvienodėjimo tendencijos. Koks tautinio, rasinio, religinio, lyties, galiausiai minties tapatumo vaidmuo kultūros vyksme ir kokios šių skirčių perspektyvos?

Įvairios skirtys – privalumai ar trūkumai, įsiliejant individams į bendruomenes, o tautoms – į bendrijas ir sąjungas? Koks Kito vaidmuo, formuojantis tapatumui? Kokia individo ir jo aplinkos sąveika?

Straipsnio autoriai siekia atsakyti į šiuos ir kitus klausimus, susijusius su tapatumu. Taip iškyla nagrinėjamos temos, su kurių pagalba skleidžiamas tapatumo klausimas: istorija (A. Mickūnas, T. Kačerauskas, N. Vasiliauskaitė), bendruomenė (J. W. Murphy, J. M. Choi, K. A. Callaghan), politinė integracija (N. Vasiliauskaitė), religija (M. Briedis), pasakojimas ir prisiminimas (T. Kačerauskas, J. Lavrinec), popkultūra (J. Černevičiūtė, T. Kačerauskas) ir elitinis menas (A. Žukauskaitė). Tapatumo klausimas neatsiejamas nuo mūsų egzistencinio rūpesčio: kas mes esame ir ką paliksime po savęs? Tikimės, šis numeris prisidės plečiant vienas kito tapatumo ribas.

Malonaus skaitymo!

Agnieška Juzefovič, Tomas Kačerauskas